

**Informacja do sprawozdania finansowego za rok 2015
na Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia – 03.03.2016r.**

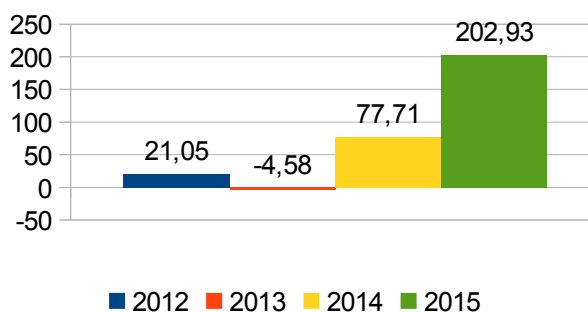
Niniejsze opracowanie stanowi uzupełnienie do omówienia sprawozdań (finansowego i merytorycznego) przedstawianych na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Bank Żywności w Chojnicach. Pełna wersja sprawozdania merytorycznego oraz finansowego znajdzie się, po zatwierdzeniu, na stronie internetowej Stowarzyszenia (www.chojnice.bankizywnosci.pl), jak również zostanie, zgodnie z obowiązkiem ustawowym, opublikowana na stronie MRPiPS. Dane zawarte w niniejszym opracowaniu mają przybliżyć członkom Banku Żywności w Chojnicach mechanizmy i zdarzenia wpływające na kształtowanie się wybranych wielkości i wskaźników.

Rok 2015 zamknięto **sumą bilansową** w wysokości **428 377,93 zł** oraz **wynikiem finansowym** w wysokości **(+) 202 931,07 zł**. Wykres nr 1 obrazuje kształtowanie się wyniku finansowego na przestrzeni ostatnich czterech lat.

Wykres nr 1

Wynik finansowy netto (w tys zł)

lata 2012-2015

Poziom wyniku finansowego ukształtowany został zgodnie ze specyfiką działań Banku Żywności omawianą na poszczególnych Zebraniach Walnego Zebrania Członków. Główny czynnik wpływający na wynik to wartość zapasów magazynowych. Na koniec 2015r. **stan magazynowy** wyniósł **231 775,26 zł**. Stan ten wynikał z wielkości obrotu towarowego w miesiącu grudniu, w którym Bank Żywności zobowiązany był, zgodnie z podpisaną w ramach POPŻ umową, przyjąć całość towaru przewidzianego dla naszej organizacji w Podprogramie 2015. Ostatnie odbiory artykułów dostarczanych do magazynu banku – z puli pierwotnej umowy (w późniejszym okresie podpisany zostanie aneks zwiększający pulę dla Banku Żywności w Chojnicach) - odbywały się w terminach uzgodnionych z organizacjami w miesiącach grudzień/styczeń. Wobec powyższego wartość zapasów wpłynęła na przychody stowarzyszenia w roku 2015, a na koszty wpłynęła dopiero w roku 2016 (po wydaniu wszystkich produktów z tego zapasu). Przychody nieznajdujące odzwierciedlenia w kosztach (wydaniach towaru) spowodowały osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie **(+) 202 931,07 zł**. Poziom zapasów wpłynął również na ukształtowanie się sumy bilansowej (stanowią one ponad 50% całości aktywów), co również zaznacza się wyraźną tendencją w działalności naszej organizacji.

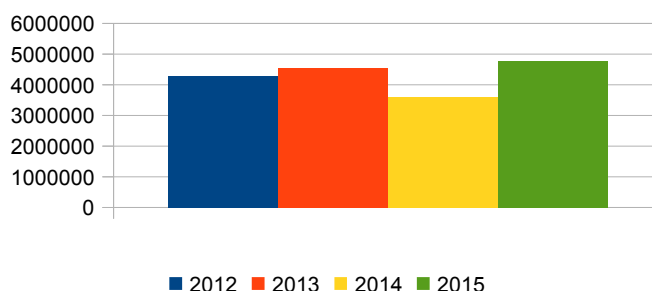
Przychody z działalności statutowej ukształtowały się na poziomie **4 773 277,92 zł** (z tego 4,24% stanowią składki członkowskie przewidziane statutem).

Wykres nr 2 obrazuje kształtowanie się przychodów statutowych na przestrzeni ostatnich czterech lat.

Wykres nr 2

Przychody z dział. statutowej (w zł)

lata 2012-2015

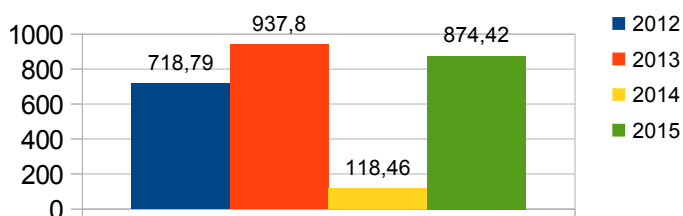

Przychody z działalności statutowej w 2015r. wzrosły w stosunku do przychodów roku 2014 o prawie 33%. Wzrost wynikał z podpisania umowy na realizację Programu POPŻ Podprogram 2015, który zastąpił Program Pead. Program POPŻ ze względu na swój odmienny w stosunku do Pead charakter wymagał pełnej koncentracji kadry i powierzchni magazynowej. Ze względu na wymóg programu – wydawanie paczek żywnościowych o składzie minimum 6 artykułów z minimum 3 grup towarowych – magazyn niejednokrotnie zapełniony był „po brzegi”, co uniemożliwiało podejmowanie innych działań związanych z pozyskiem (zdarzało się, że ze względu na ograniczoną powierzchnię magazynową nie można było przyjąć innej darowizny żywnościowej). Mimo to pozysk żywności w ramach własnych starań banku był również bardzo dobry, biorąc pod uwagę inne lata działań, w których zaangażowano się w realizację programów żywnościowych dofinansowywanych z programów krajowych lub/i UE.

Wykres nr 3

Ilość żywności przyjętej (w tonach) Pead/POPŻ

lata 2012-2015

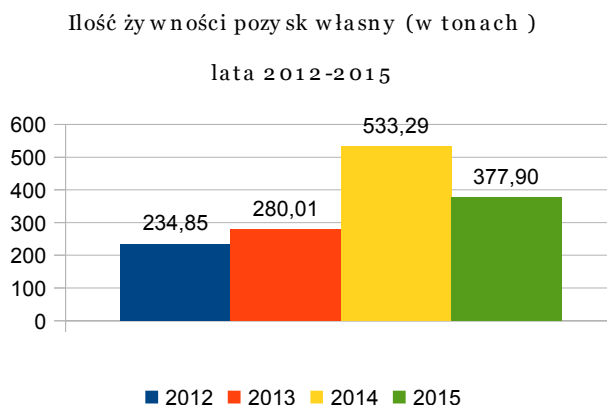

Na asortyment żywności POPŻ składały się w roku 2015 m.in. mąka, makaron, ryż, kasza, olej, mleko UHT, sery żółte, sery topione, kawa zbożowa, dżemy, sok jabłkowy, klopsy, mielonka. Żywność z Programu zaczęto przyjmować do magazynu już w miesiącu maju, pierwsze wydania odbyły się po zastosowaniu procedury naboru organizacji partnerskich (OPL) od miesiąca czerwca. Wszystkie OPL otrzymywały żywność zgodnie ze swoim zapotrzebowaniem, którego podstawę stanowiła zgłoszona liczba podopiecznych zakwalifikowanych do programu przez ośrodki pomocy społecznej. Ogółem w

ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2015. z pomocy żywnościowej skorzystało ponad **16 500 osób** otrzymując ponad **115 031 szt.** paczek żywnościowych.

Efekty starań w zakresie pozyskiwania darowizn od producentów, dystrybutorów żywności i ze zbiórek, wraz z informacją o ilości pozyskanej żywności na przestrzeni ostatnich czterech lat, ukazuje poniższy wykres:

Wykres nr 4

Biorąc pod uwagę ograniczoną powierzchnię magazynową, wymagającą od pracowników ogromnej sprawności logistycznej, pozysk własny roku 2015 również należy uznać za zadowalający. Mimo, iż mniejszy niż w 2014, to biorąc pod uwagę to, że w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy magazyny i pracownicy cały czas byli „do dyspozycji” pozysku własnego (program unijny w bardzo ograniczonym zakresie zafunkcjonował dopiero w miesiącu grudniu) oraz to, że brak towarów POPŻ to większe możliwości zagospodarowania powierzchni magazynowej oraz czasu poszczególnych pracowników pozysk roku 2015 na poziomie prawie 378 ton można uznać za bardzo dobry. Pozysk ten porównano do roku 2013 kiedy funkcjonował Pead i jest on obecnie wyższy o prawie 35%. W ramach pozysku własnego można wyróżnić pozysk: od producentów 70,21 tony, dystrybutorów 42,01 tony ze zbiórek żywności 52,34 tony, mechanizmu WOW 166,82 tony, pozostały pozysk 46,50 tony. Artykuły, jakie trafiały do podopiecznych naszych organizacji w 2015r. (od producentów i dystrybutorów) to owoce, warzywa, napoje, pieczywo, jogurty, produkty żywnościowe dla dzieci, przyprawy, mrożonki, gotowe zupy, słodczyce, pieczywo, margaryna, mleko, jak również inne artykuły, które dodatkowo zebrano podczas zbiórek żywności.

Z niektórych produktów, po wyczerpaniu zapotrzebowania wszystkich organizacji członkowskich, korzystały również inne gminy (wspierające nasze działania). W pozysku żywności stale wspiera nas Federacja Polskich Banków Żywności, prowadzi negocjacje z dużymi sieciami handlowymi, wspiera nasze działania zbiórkowe (zarówno PR-owo, jak i w miarę możliwości, finansowo).

Kolejną pozycją sprawozdań finansowych, którą należy poruszyć w tej informacji są koszty.

Pozysk własny nierozdzielnie związany był z kosztami usług obcych, kosztami paliwa i energii, kosztami rozmów telefonicznych, delegacji itp. Nadal często stosowaną formą ograniczania kosztów transportu był wspólny transport kilku banków żywności (wówczas przedmiot darowizny dzielony był proporcjonalnie pomiędzy banki-uczestników transportu). Bank Żywności w Chojnicach konsekwentnie zwiększa skalę swoich działań, przy czym stara się, aby ograniczyć przerzucanie kosztów dodatkowych działań na swoich członków, dlatego w możliwie największym stopniu transporty finansowane były z dotacji (Urząd Marszałkowski, Urząd Wojewódzki) oraz środków odłożonych na ten cel, a

pozyskanych z różnych źródeł w latach poprzednich.

Ważnym aspektem podjęcia dystrybucji w ramach POPŻ było otrzymanie środków finansowych, dzięki którym można było sfinansować część transportów Organizacji Partnerskich. W ramach własnych środków (banku żywności) przewiezionych zostało **ponad 114 ton** produktów. W 2015r. wykonano w tym zakresie (na rzecz organizacji współpracujących) **40 transportów „własnych”**. Koszty ww. transportów odpowiadały swoją wielkością rocznym kosztom najmu pomieszczeń magazynowych, tak więc kwoty partycypacji Banku Żywności w kosztach ponoszonych dotąd w całości przez organizacje były wysokie. Na początku roku 2016 przewidziane są kolejne transporty, na które zabezpieczone zostały w budżecie naszej organizacji odpowiednie środki.

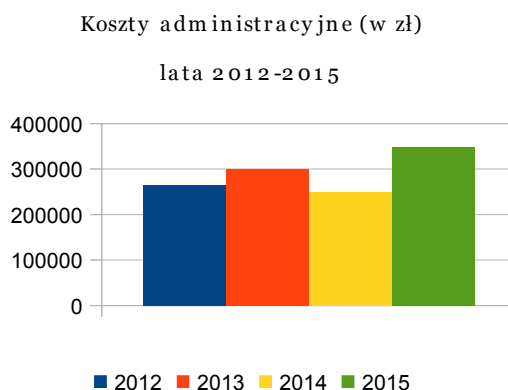
W roku 2015 tak, jak w latach ubiegłych, mimo wsparcia otrzymywanego w ramach realizacji POPŻ gospodarka finansowa prowadzona była w sposób oszczędny, jednak decyzja o podpisaniu umowy na dystrybucję POPŻ pociągnęła za sobą inne, potężne działania, za które Bank Żywności w Chojnicach zobowiązał się – zgodnie z decyzją wszystkich organizacji współpracujących – wziąć pełną odpowiedzialność umowną i finansową. Dodatkowymi działaniami w ramach programu były tzw. **działania towarzyszące** dystrybucji żywności – **warsztaty kulinarne, dietetyczne, edukacji ekonomicznej**. Ze wspomnianych działań – w 2015r.- skorzystały aż **1 232 osoby** potrzebujące, zakwalifikowane do Programu biorąc udział w **77 warsztatach** (kulinarnych, dietetycznych i edukacji ekonomicznej). Dzięki jednoczesnemu zatrudnieniu animatora osoby, które miały dzieci mogły wziąć udział w warsztatach bez konieczności rozwiązywania problemu opieki nad dziećmi. Dzięki zaangażowaniu animatora w edukacyjnych zabawach, równoległe do prowadzonych warsztatów, wzięło udział – **189 dzieci** z rodzin korzystających z pomocy żywnościowej w ramach PO PŻ Podprogram 2015. Bank Żywności prowadził w poprzednich latach tego typu działania, ale nigdy na taką skalę, tak więc sprawdzian był dla nas trudny, ale mimo to udało się nam osiągnąć wszystkie wskaźniki, do których zobowiązaliśmy się w umowie z FPBŻ.

W wyniku wspomnianych działań **koszty administracyjne** wzrosły, w stosunku do roku 2014, o 39%. Największy wzrost o ponad 135% odnotowano w pozycji - podatki i opłaty (wynikał on z opłaty, jaką ponieśliśmy na rzecz FPBŻ za zorganizowanie szkoleń, w których wziął udział koordynator działań towarzyszących, jak również w celu utrzymania koordynacji ogólnopolskiej przez biuro FPBŻ w Warszawie), kolejną pozycją, w której zanotowano wzrost były podróże służbowe (wzrost o 100,93%), które objęły dojazdy na szkolenia organizowane przez FPBŻ, jak również związane były z dojazdami koordynatora do miejsc prowadzenia warsztatów – każdy warsztat nadzorowany był przez osobę z banku żywności, a warsztaty odbywały się w lokalizacjach organizacji współpracujących w ramach POPŻ. W pozycji - materiały i energia o 59% wzroście zadecydowały przede wszystkim wydane lub zakupione przez Bank Żywności publikacje, zakup artykułów żywnościowych, higienicznych związanych z realizacją warsztatów, sprzętów koniecznych do właściwego zrealizowania działań towarzyszących. W usługach obcych odnotowano wzrost o ponad 52% (to związane było przede wszystkim z 40 transportami wykonanymi na rzecz organizacji partnerskich – koszt 10 752,66zł, jak również z wynajęciem – czasowo - dodatkowej powierzchni magazynowej). Na piątym miejscu pod względem wzrostu kosztów, w stosunku do roku 2014, znalazły się wynagrodzenia. Wzrost tej pozycji spowodowany był koniecznością zatrudnienia dodatkowej kadry obsługującej zadanie z PO PŻ. W związku z realizacją zadań dodatkowych – wykonywanych poza dystrybucją żywności – podpisano w roku 2015 8 umów zlecenia. Dzięki temu zadanie wykonywane było zgodnie z wytycznymi i osiągnięto wszystkie zakładane wskaźniki. Spośród osób, z którymi podpisano umowy zlecenia 2 osoby pozostały w zespole Banku Żywności w Chojnicach, po wykonaniu zlecenia, zatrudnione na umowach o pracę (jedna – pełny etat, druga -3/4 etatu). Osoby zatrudniane do prowadzenia warsztatów każdorazowo poszukiwane były poprzez zamieszczanie ogłoszeń na stronach internetowych (banku żywności, olx, ngo), ponadto przesyłany był mail do

wszystkich organizacji współpracujących o przekazanie informacji o poszukiwaniu trenerów z odpowiednimi kwalifikacjami – zależało nam na jawności i jak największym dostępie do wykwalifikowanych osób, posiadających doświadczenie i predyspozycje do wykonywanych zadań.

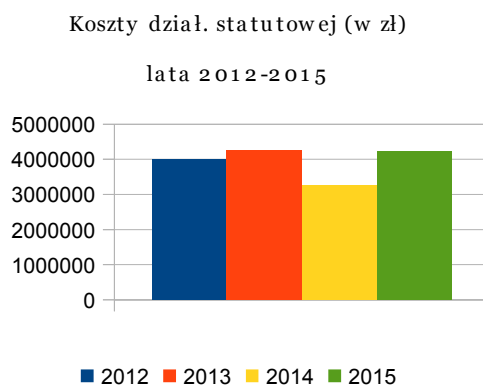
Wykres nr 5 obrazuje kształtowanie się kosztów administracyjnych w ciągu ostatnich czterech lat.

Wykres nr 5

Koszty działalności statutowej zmieniają się, w zależności od wartości wydanej w danym roku żywności. Ostatnie cztery lata pokazuje poniższy wykres:

Wykres nr 6

Koszty działalności statutowej to wydania żywności, pozysk żywności jest bowiem przychodem z działalności statutowej, a jej wydanie kosztem statutowym organizacji.

Wskaźnik zwrotu z pozysku własnego (dla żywności przekazanej członkom) kształtuje się na poziomie 7,01 zł (w roku ubiegłym 9,33 zł), co daje członkom ponad 7-krotny zwrot z zaangażowanych środków finansowych. **Wskaźnik zwrotu z żywności objętej PO PŻ** to 10,79 zł. **Średni wskaźnik** uwzględniający wyłącznie żywność rozdysponowaną

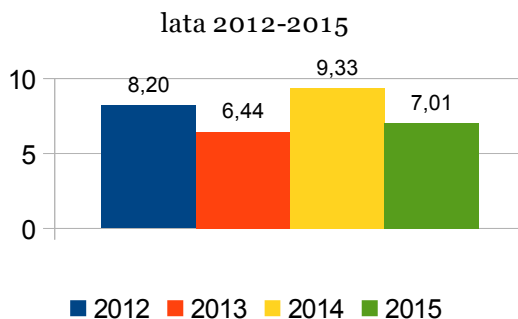
między członków wynosi **17,81 zł** (w ubiegłym roku - 10,25 zł). Indeks ten jest różny dla poszczególnych organizacji, a jego wielkość uzależniona jest od ilości żywności, którą są w stanie rozdysponować poszczególne organizacje oraz związanymi z tym możliwościami zorganizowania transportu, powierzchni magazynowej, liczby podopiecznych, liczby organizacji współpracujących, chęci wykorzystywania nowych źródeł żywności proponowanych przez bank żywności, jak również dostępności zasobów ludzkich do redystrybucji żywności pomiędzy podopiecznych organizacji. Misją Banku Żywności jest przede wszystkim zapobieganie marnowaniu żywności, tak więc, jeżeli z jakichś powodów żywność nie może zostać rozdysponowana pomiędzy organizacje członkowskie (np. duża ilość z krótkim terminem przydatności, specyficzny rodzaj towaru wymagający specjalnych warunków przechowywania) rozdysponowywana jest wśród osób potrzebujących na innym terenie za pośrednictwem np. innych banków żywności lub instytucji.

Tegoroczny indeks (porównywany do lat ubiegłych) obrazuje ogromne zaangażowanie zarówno pracowników banku żywności, jaki i organizacji współpracujących, w pozyskanie i dystrybucję jak największej ilości żywności. Wskaźnik pozysku własnego jest tylko nieco niższy od ubiegłego roku, kiedy to osiągnął rekordową wysokość ponad 9zł (wciąż trzeba pamiętać o tym, że rok 2014 był rokiem z niewielkim udziałem dystrybucji w ramach środków unijnych, co dawało naszej organizacji większe pole manewru w zakresie innych darowizn).

Na poniższych wykresach przedstawiono kształtowanie się, w ciągu minionych 4 lat, **wskaźnika zwrotu** w odniesieniu do **żywności pozyskanej od producentów, dystrybutorów oraz zbiórek żywności**.

Wykres nr 7

Indeks zwrotu dla pozysku własnego (w zł)

Na poprzednim Walnym Zebraniu Członków uznano, że najważniejszym wyzwaniem roku 2015, będzie uruchomienie na większą skalę (poprzez zaangażowanie większej liczby jednostek, niż miało to miejsce przy programie pilotażowym) Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Określono to jako wyzwanie, ponieważ na terenie działania Banku Żywności w Chojnicach trudno znaleźć organizacje, które spełniają wymagania wytycznych MRPiPS, które jednocześnie chciałyby podjąć się trudu dystrybuowania żywności wśród osób najbardziej potrzebujących. Udało się osiągnąć zamierzony cel, ponieważ do Programu przystąpiło **20** organizacji i instytucji, dzięki czemu pomoc uzyskiwało **regularnie, co miesiąc ok 16 500 osób potrzebujących**. Dodatkowo **ponad 1200** spośród tych osób wzięło udział w praktycznych warsztatach pozwalających nabyć nowe umiejętności, udoskonalić już posiadane, zintegrować się ze społecznością lokalną i zaczerpnąć dodatkową wiedzę na temat zdrowego i ekonomicznego przygotowywania posiłków. Bank Żywności w Chojnicach z roku na rok coraz bardziej staje się organizacją, która zajmuje się nie tylko pozyskiwaniem i dystrybucją żywności, ale również pomaga w procesie włączenia społecznego osób potrzebujących, przekazuje

praktyczne narzędzia pomagające osobom korzystającym z pomocy żywnościowej w sposób jak najlepszy wykorzystać to, co otrzymują. Bank Żywności stara się również budować świadomość podopiecznych swoich organizacji, że pomoc żywnościowa stanowi dla nich konkretną pomoc również w ujęciu finansowym, ponieważ pomaga odciążyć ich budżet domowy. Prowadzone działania towarzyszące dają ich uczestnikom praktyczne umiejętności i wiedzę, pozwalają na integrację środowisk lokalnych, niejednokrotnie zaś są jedną z nielicznych okazji wyjścia z domu, rozmowy i kontaktu z ludźmi znajdującymi się w podobnej sytuacji życiowej.

Coraz większy obszar i zakres działań banku żywności spowodował wystąpienie przesłanek do wykonania badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta. Badanie wykonane zostanie w stosunku do sprawozdań finansowych za rok 2016.

Opracowała: Kinga Przełożna

Chojnice, dnia 25 lutego 2016r.